Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 625) 14/27 ՕԳՈՍՏՈՍ 1906 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 7 ԲԷՃԷԼԻ 1324

Նամակ կամ ար եւ է գրութիւն պիտի է ուղղի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԻՊ, Գալաթիա, Քամոնտո փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galatas CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 գրշ.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 180 »
» » » վեցամսեայ 90 »
Դրամի փոխարէն փոստային փաստ կ'ընդունուի
գրաստի փաստից 100 գրաստի համարած։
Հոգեւոր Պարտատոմսի ծանօթ բաժանորդաց կը փոխարկի
Ցանուցմանց համար պիտի է դիմել ադրեսի
խմբագրատան։

20 ՓԱՐԱ 20

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՅԱՋՈՂՍԾ Է ՔԱՐՆԷԿԻ

Ամերիկեան մեծ հանդէս մը, Մրցնախս Մակագին, փառաւոր ուսումնասիրութիւն մը հրատարակած է Մ. Նահանգաց հարաբարգօրծական մեծ հասարակութեանց, թրքաթնէրէն եւ հոգեւոր հարցութիւնց վրայ։

Մ. Նահանգաց մէջ երկոթի ու պղպտաթի մեծ հարաբարգութեան կիսմադիրը եղած է Քարնէգի։ Այդ, շատ համեստ մարդ մըն էր Քարնէգի. նոյն իսկ իր հարցասութիւնի գործիքներէն վրայ կը չանար նոր բաներ ասելիք եւ անոնց լայնամիտ էր որ մարդու ձիրքեր ունենալ մարդոց ընկերակցութիւնը կը փնտռէր միշտ։ Քարնէգի գիրքերը ուսումնասիրելէ։ «Գնդապետ Թոմաս Սքոթի կը պարտիմ մեծ գործեր վարելու փառաւորութիւնս։ Թոմաս եղբօր կը պարտիմ ուշադրութիւնս ձիրքերը գնահատելու կարողութիւնս։ Ճօն Վանէվերբիլտ օրվան եմ թէ գործի համար օտար երկիրներ համարդելը մրցան օգտակար է։ Անարէ Ռլոմանի շնորհիւ օրվան եմ գաղպտաթի շինութեան մանրամասնութիւնները։ Հենրի Ֆիլբ ինձի ուսուցած է մանրամասնորէն զրաղելու խնդիրներով։ Հարիւրապետ Ռ. Ճօնս զիս իրաղնի դարձուցած է գործատարներու եւ գործազործներու նեղրագրի ու բարգերուն»

Կարգաւորութեան եւ ուղղամտութեան մինչեւ քնարութիւն մը ընելու հարիւն տալին։ Ներքնարեց ուղղամտութեան հանեալ։ Ամերիկ լաւ է միլիարդ ուսանող բնատարութիւն մը ունենալ քան թէ բանիմաց ու ենթագիտ քնատարութեան մը տէր դառնալ։

Քարնէգի Ընկերութիւնը ասեւարտան մեծ ասուն մը էր, կառավարուած քանի մը հարգ աշխատակիցներու կողմէ, որոնց լարելը կը գտնուէին հարգ մը երեսատարներ՝ ամենքն ալ ի ասնդամբ աշխատող։ Քարնէգիի դրամ թեամբ մարդ կը հարատեւար կամ ֆի զիրգաղես բոլորովին կը փնտռար կատարած լարատու ու մեծ ճիգերուն պատճառու։ Այնտուութեան իրագործիչ մանրամասնութիւն տեսակ մը փորձ է։ Երբ ասիարիութիւն ընելու վրայ կը դառնար թնդերը, ամենէն մեծ դիրքերը կ'ելլային։ Բայց աշխատութեան մասին տակարիներ կը գտնուէին։

Ամերիկ պալատներութիւնը տենդագործութեան մը տնտեսաւոր եղած էր, որ նոր մրցում կը տանար իրագործիչը ճիւղի պեսին հոգմէ տրատան ուտած տա բառեր. «Ալ ուրիշ»

Մինչև այն տասն բնաւ չէր տեսնուած որ այդքան հզգիներութիւն բանիներն այդքան համատ սիզիներութիւն ունենալ մարդիկ։ Ընկերներնդ երեսունեցիր պետերէն երեք մարդ միայն գարգոյ ելած էին, մինչ մնացեալներ ժողովրդեան ասարին դա տակարդէն կը գտանեին։ Ոչ մէկը դանկ մը դրած էր գործին մէջ։ Սոր աշխատանքներէն մէկը Գիլիգանի լոկոմոտիւի նշանակեր ցոյց տար, իսկոյն պաշտօնարանի կ'ելլար։ Կանանաստրէն խոնարհաստ աշխատարանին ալ մէկէր կը նեռուլեին հոն մնալու պես։

Անարէ Քարնէգի օ'լ շանգէտ մը եղաւ եւ ոչ ալ լատանագան մը։ Մրլիանեներ կը ծախեր բարեգործութեան մը համար, բայց օ'լ մէկ տարիի կը լատանցէր շանգիս աւելիան եւ հոր գիւտի մը։ Երբեք բարեգործ կը չծախեց կամ չէ՝ ես Սարգարանին մէջ, եւ ալ հոր գործի մը ձեռնարկել ուզեց։ Բայց երբ տեսաւ որ նախապէս մերժած գիւղը ընդունելու թիւն կը գտնէ՝ հարկ եղաւ ջրաւ արագորէն եւ արդիւնաւորապէս շանգիսալ ու համայ զայն։

Բարեգործ մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէր ծանուցագիրներու, մանաւանդ որ Մ. Նահանգաց մէջ կ'ապրէր, ուր ծանուցագիրները այնքան լուրջ կը վարուին Իր գործերուն ծանուցագիրներ ինք կը կատարէր եւ բնաւ չէր գայլուեր միւնոյն պատասխանը դան Ն վրայ ներկայացնելու աշխատակիցները՝ ձեռնարկուած գործին չանգ նեարի առնելով։

Սա սիզրանքը միւս ալքի տալիս ունէր թէ մարդ աւելի բարդ կ'ունենայ լոկոգելու, եւ շատ լարատարութիւն մշակէ։ Այդ սիզրանքը ընդլայնելով իր ընկերակիցները կը տարէր որ մեծ ձիրքերու տիրամ-կ ի՛ն եւ հանրաբերեան երեսան միւս։

Այս մասին օրինակ մը, շատերուն մէջէն, կը բաւէ հիմնել ընթերցողը։ Իր նոր ընկերներուն մէջ առած էր Բէնիքլիանթոյ հանգիստ հաստատ մը, առաջ ու կարգ մարդ մը։ Փալլուն համազգեստով մը ճաշան դրկեց զանի, եւիկթ եւ պրպտաթ տարի ատարիութիւններ ընելու համար ճարտնոյն կառավարութեան հետ։ Գ դարեալ հրաման ստացած էր միշտ երկու իր համազգեստ։ Գնդապետ հաստատ մարդ հանդիսանալ իրեն տրուած հրամանքներուն, թարգ ու գիրեցնց պաշտանական չլսանանները եւ գնման եղատաւոր պարտաղրութիւններ բերու իր հետ։

ԿԵԱՆՔԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

ՏԱՔԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Ամանքները երգուած են ամէն օր զարմանք պատճառելու մեզի՝ իրենց մէկ նոր արտաքսութիւնով։ Ամէն տարի, Քրիսթոսի Նահանգէ՝ երեսունեներու գիւղերն, կը գրկին Ն ցրան, հանելով ալէրով Քարիզարիները չեն գոյ Ամերիկացիներուն պէս գիւղ ի ընալ։

Հիմա ալ Մ. Նահանգաց մէջ տարբ տարբերը տարբերնի գաղափարներ կը նեղչ՝ չենն-Նիւ-Յորքի մէջ, ուր տարարամ տարբ կը տրէր, հետաքրքրաշարժ բաներ կը տեսնուին։ Քալաքացիները, լոփոգանց հեղուելով տարբեր, իրենց բնակարաններն հատացած ու հանրային պարկերու մէջ հատատուած են։ Ամենք որ հրապարակներու մոտ տեղանք կը բնակին՝ մարթերու վրայ տեղատարուելով կը բաւարարուին։ Ամէն օր տամանց բնակութիւն մը կը հատատ տարարերներ կամ տանքներու քիներուն ներքեւ ու կը ղանայ երբեմն չոք քնանալ։

Աւելին կայ։ Տնդիան իշխանութիւնները թելատր են որ տարբ տարբ լոգանքներ կատարեն հանրային պարկերներու, ուստանեներու կամ հրապարակներու վրայ գտնուած աղբիւրներուն մէջ։ Փաղցի տանիքները լոգանքի վարանքով կը թափուին, եւ ուստիկ կառքերուն կը հեռուին՝ զովարարելի տեղերով թելելու համար մարդիներն։ Լոգանքէն լետոյ ջրադարմանութիւն։ Կատարեալ առողջապահութիւն մը չէ՞ մթէ։

Դատաւորութիւնները կը հատարեն իրենցմէ, դպրոցական տանքներու վրայ, որոնց երկայնքը երկոթէ թել քաշուած է, որպէս զի տարբ վար չիմանան։

Նիւ-Յորքի մերձակայ վայրերն ալ տարեւոր հրակիզ հատարարներուն ենթակայ են։ Աշխարհի մարդիկ եւ վայելչաստեր կիներ մեզի դրած բոլոր լրջելի նախապաշարմունքը, տարեկի օրը դ'ուն ցրնեն լոգանքի տարարով։ Այդ թեթեւ ու գործնական զբաղանքով տյեսլուութիւն հատատ իրարու, գաւառները կամ հովանոցը՝ ձեռքերին, տնիցը՝ տլգերնան վրայ։ Այդ հայտնի զբաղանք ունի իր

ԹԷՐԷԶ ՎԻԱՆԶՕՆ

ՖՐԱՆՍՈՒՀԻՒ ՄԸ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

«Հարիւր հարաւային Ամերիկայի մէջ հնաւոր երկիրը տարաւ մարդ, դիս յանձնելով քանի մը բարի ծնողներու խնամքին, որոնք իրենց քով տարին զիս։ Այսպէս, իմ օրօրոցս տժարտաս. դիւանք մը իսկ չէմ ունիցի այն տարիքին մէջ՝ ուր տղան տասնին նայուածքը ժպիտ մը է. անձնանոթութիւնի մը տարիքն է՝ ծնողի, եւ անիկ ի վեր մեծցայ, մարդոց մէջ դիրքեցած, տարուիք կեանքս յաջողած կանխաս, զիս լանիսլանող ոչինչ դանելով այն ամէն բաներուն մէջ, որոնց կը տենչայ մարդ։

«Մանչի քանի մը տերեր ունեցայ համբաւս վրայ, որոնք հոգիս կազմուած, խորտակուելու իսկոյն։

«Տերերս փոքրիկներ եղած են. կրակէզ բոցեր միայն եղած են սրտս, ասրանք ի՛ուերէն սիրոյ ենթակաները։ Ոչ մէկ շրթունք իմինս մօտցաս՝ կնոջ եւ մայր սէրը ալ տենչելու համար։

«Երեսուն տարուան մէջ՝ տասանցայ այնքան որքան կը տասանին վաթսուն տարուան մէջ. մարդի բաժանը պէտք է. դանէն ուրիշ պարդերի. ուժիս, կորովիս եւ յոյսերս վաթսնին հասայ։ Ինձի համար գոյութիւն չունին երկրին ու ապագան։»

«Զիրան իրենուն մը, շատ մանրմասն ասլանի մը մէջ, հանդուցեալ բանասանը կարդաց կեանքի եղ մը, ուր իր հանդիսին բարձրանալ ցաւը ամփոփուած էր եւ հեծկլտալքներ ի՛ընդհանէին ձայնը։

Զէյ ունի տրատեղեր բան մը քան այդ տարիքաս մարդուն ծանր գլուխը որ իր երրորդին գիհատանին վրայ կը հանէր։ բանասանդին պատարանքները ի՛ուղղար փաղ։ հասարի մը նեղ տանանին մէջ։ Ցրնա հոգի կը դանուէին՝ իրեն հետ լացող. հոն էր այն ինքը՝ ուրան չրթունքը մանցաս իրենին՝ կնոջ եւ մայր սէրը ու անձնուէր սէրը չէ՞նալու համար։»

«Ամերիկայի հարաւային Ամերիկայի մէջ, հեռաւոր երկիրը տարաւ մարդ, դիս յանձնելով քանի մը բարի ծնողներու խնամքին, որոնք իրենց քով տարին զիս։ Այսպէս, իմ օրօրոցս տժարտաս. դիւանք մը իսկ չէմ ունիցի այն տարիքին մէջ՝ ուր տղան տասնին նայուածքը ժպիտ մը է. անձնանոթութիւնի մը տարիքն է՝ ծնողի, եւ անիկ ի վեր մեծցայ, մարդոց մէջ դիրքեցած, տարուիք կեանքս յաջողած կանխաս, զիս լանիսլանող ոչինչ

1910ին Տիրմարի ծովածոցը տարբ-գլուխի լեցուած պիտի ելլայ. տարբ հարարար

մեն հնաւոր, Ռուսլանէ անպատկառ մնացած է. եւ թէպէտ և դէմ ի դէմ ալ բազմաթիւ վիրաւորեալներ կան։ Ամբողջ հրամանատարութիւնը Բուսարիթի Պաշտպան։ Հաւանաբար նահանջին կուսակալ Էմիլիօ Նանէզ զօրավարը նիկայ գտնուեցաւ ընդհարումին։

—Կառավարութիւնը իմացաւ թէ Ժէզէ Կամէզ, նախագահութեան նախկին քարտուղարի գլուխը է եւ թէ Սանթա-Ռիսա հանգիստ տեղական իշխանութիւնները հրամայեր են Կամէզի ձերբակալութիւնը։ Բազմաթիւ ոստիներ, չէզոքով դէպի սահման մեկնելու համար, Հավանա կը դիմեն։ Հավանայի իշխանութիւնները սաստիկ ջանք կ'ընեն, որպէս զի քաղաքականութիւն ընեն։ Բինար-տէլ-Ռիոյի նահանգի բնակիչները մահուանութեան մէջ են։ Զինուորները կը գրկեն Բինար-տէլ-Ռիո եւ յետոյ կը բանեցնի Սանթա-Ռիս-բուրի, Մարիանաոյի եւ Հավանայի նահանգները։

—Լանսանի լրագիրները կը հրատարակեն երեսնչորեր օրուան թաքնարանով հավանայեն առնուած հետեւեալ հեռագիրը։

—Գարեբոզ լաւ զինուած հարիւր յիսուն հոգի ունի։ Բիսնօ կուերիս ութ հարիւր հոգիով Բինար-տէլ-Ռիոյի վրայ կը գալէ։ Բաղաքը կը պաշտպանեն երեք հարիւր քաղաքացիներ։ Կը կարծուի թէ ըմբոստները երկու հազարի չափ են։ Զբոյց կայ թէ Կամէզ, վեց հարիւր հոգիով շարժումը կը վարէ Սան-Սիլիրիանոնահանգիստի մէջ։ Անկարգութիւնները ամէն կողմ կը տարածուին։ պետերը լաւ ազդեցիկ են եւ համարում կը վայելեն։ Մ. Նոնանգոյ միլիսիայութիւնը գժգոհներու եւ Բուլոյան Մ. Նոնանգոյ կցուելու կուսակիցներուն երազը կը կազմէ։ Բալմա նախագահը կառարեալ իրաւասութիւն ասաւ բանտին հրամանատարին՝ զենքեր գնելու մասին։ Նաեւ հրամայեր մը հրատարակեց՝ ծանուցանելով թէ գիւղային ոստիկաններուն վրայ երկու հազար հոգի ուելցած են։ Բուսարի Սբեռի. Ժորվէզ, ալոր, գումարուցաւ։

—Լանսանի մէջ քանի լրագիրներ Ուռուգվէյեցին երեքշաբթի օրուան թաքնարանով հեռագիր մը կը հրատարակեն։ Ծանուցանող թէ Մ. Նոնանգոյ ստացեր է Հավանայեն թէ ըմբոստութիւնը լուսով պիտի զսպուի։ Անիրաւութեան մասնակցողները կը բանտարկուին։ Ըմբոստները կը լսուին քաղաքներուն դեմները եւ ինչպէս, զենք եւ ձի միայն կը գրաւեն։

—Հավանայի վրայ լարեալով ըմբոստներու խումբը, բուսան հրացանաձգութիւնի մը լսուեր, եւ մշուեր է։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ

Պ. Ռուզվէլթի գաղափարները.— Երկրին վիճակը.— Մամախոյնի սակացոյցը։

Խորհրդարանի անդամ Պ. Ուոթրէի գրած մէկ երկար նամակին մէջ Պ. Ռուզվէլթի ալեթ կ'անցնէ երկրին կացութիւնը։ Նախագահը յոյս կը լսուէ թէ Խորհրդարանը պիտի քաջութիւն քաղաքական կուսակցութիւնաց դէմ արդեւլէ օրէնքը, Փիլիպպինեներէն ներմուծուած ապրանքներու մաքրելով եւ երկաթուղիի պաշտօնեաներուն աշխատութեան ժամերուն թիւը ոսկմանափակելով։ Պ. Ռուզվէլթ մաքառաղուութեան կուսակիցը կը հուլակէ ինքզինքը, ըսելով թէ երկրին ճարտարագործական բարգաւաճումը պետք չէ անտարբեր թողուցուի մը անպատասխան ազդեր համար, քարոզելի է փոխադարձութիւնը ներմուծել անոր մէջ, ասանց խոխանալու ամբողջ դրութիւնը։ Մաքսային ոսկայոցերու նշանակմամբ կրնան ընդհանուր քննութիւն մը կատարուիլ, երբ տեղերու կը թաքի թէ անէծ ուելի բարձր պիտի ծեր քան չարքը։ Բայց այդ խնդիրը բարդուելն անկարելի է թերբերներու թերդեր, եւ անվանմանուելու ապատանդ մէջ է կերարիկ Խորհրդարանի կողմէ քաւարարեալ օրէնքը։ Նախագահը լեռու պէտք կը լսուէ որ երկրիս ազգի ամէն անդամ որոնք ձեռնարկեն Բանամոյի կրանցքին չենթակա թեան։ Պ. Ռուզվէլթ հեռանութիւն կը յայտնէ այն կարգ մը միջոցներու, որոնք գանուցում կուտան ազատարարներու։ Նաեւ պահանջուելիներուն, ի մասին դրամատիրներու. պատասխանատուութեան եւ օրենքի ուրիշ ժամ ազատութեան։ Այս վերջին անօրինութեան մասին պիտի հարցնէ թէ օրէնքի մը քաւարկումը անհամաձայն է։ Նամակէ հարցերուն պիտի ուսուցանէ որ Պահանջեան թաղակուներուն չարաշ օր կէս օրուան արձակուրդ արուի ամառը։ Իր նամակը վերջացնելով Պ. Ռուզվէլթ Խորհրդարանէ կը խնդրէ շարունակել նաւատորմի վերաշինութիւնը։ Պ. Ռուզվէլթ այդ առթիւ կ'ըսէ թէ եսիրոյ ոնդառնալի կերպով կապուած է Մարիսի վարդապետութեան եւ ազգային պաշտպանութեան խնդրոյն։ Բայց իր սիրոյ հնդերը անկեղծ պիտի դառնան, եթէ երբեք զրաւոր ու կատարելագործեալ նաւատորմ մը գոյութիւն չունենայ։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

Հեղինեներու վնասումը.— Յուցահանդեսը։ Համաժողովի մը գումարումը։

Ռումանի կառավարութիւնը պիտի գործադրէ այն ամէն հրամանագիրները որոնք մը հելլենահայասիներու վարման մասին հանուած են։ Մեկայն թէ կարգ մը պարտականներու համարը։ Եր լարեր էնս պաշտօնական թերթը։ լսելիարար լսեր գործադրուին ազգ հրամանագիրները։

—Կը հաստատուի այն զրոյցը թէ ցանկանալով բաց պիտի մնայ մինչեւ նոյեմբեր 15 եւ ոչ թէ մինչեւ հոկտեմբեր 31, ինչպէս նախապէս որոշուած էր։ Ճանաչանդեսը նոյն պիտի բացուի 1907ի սպրիլեն սկսեալ, մինչեւ նոյն տարուան հոկտեմբեր ամիսը։

—Ծառայեցող տեղամասերը 7ին Գուարեւի մէջ պիտի գումարուի դպրոցի եւ արուեստագիտական ընդհանրական Համաժողով մը։ Ցրոնացի ծանոթ գիտնական Բամիլ Ֆլամարիան ալ ասիա Ռումանիա պիտի երթայ՝ նիկայ գնուելու համար Համաժողովին։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԿՆԱՄԵՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Թագուհիին եղած նուէրները.— Ոսկեզօծ քարը-քոսպալը.— Սեանչելի հեռաձայն մը։

Մադրիտի թերթ մը կը ծանուցանէ թէ Սպանիոյ հեռագրական պաշտօնեաները չեն ուզած հա մնալ իրենց թիմատարական պաշտօնակիցներէն, որոնք հարուածներուն հաւեր մը գրած են թագուհիին, այն է ոսկեզօծ քարի-քոսպալ մը, թանկագին քարերով զարդարուած։ Հեռագրական պաշտօնեաներն ալ գինարուսական հեռաձայն մը պիտի նուիրեն՝ երեք մասերէ բաղկացած։ Ստորեւեալ Լաւ Ժե. ռնով չենուած եւ Հերքիւլի սիւնարով, Սպանիոյ նոր թերթին գնումներ կը լսուին։ Սարիւ, պատանի մը, ձեռքին մէջ բռնած սպանիական սիւտ մը, եւ դեռատի տղեկի մը, անդլիական դրամ մը բռնած, կը թափի իրարու հետ հարբդրուելու փոքր հեռաձայնի մէջտեղ։ Կեդրոնը, պատի սիւն մը իբր զարդ կը ծառայէ կոմսին կոճակին։ Սիւնարան մէջեւ դրուած է ազդարարութեան լարը, որուն վրայ արիւն կայ մը թեւատարած։ Ցնոր, սիւնարան վրայ կայ մահարիւն մը։ Միւնէնտանի ոճով սիրայ երկու նկարներ կը երեն մանրաձայն դորեն, որուն փոխանցումը կը կատարի ծաղիկներով զարդարուն շուշանի մը միջոցաւ։ Գարնի, համակ արծաթէ, սպանիական ազանիական դրամներով զարդարուած է, դափիրի ձեւով իրարու մէջ անցած։

ԿԻՐԱԿԻՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Նոր orkեմբ.— Թատրոնի վարիչները — Կիրակին բատրոնհրուն ճաշար.

Մինչ էստուար օ Ա գլիաւոր երան համար կիրակին կը կարացնէ իր հիմնարար լարգանքի փալը, եւ նոյն օրը մուտքեանները հիմա կը բացուին, նաւագնացները կը տրուին, եւ հանրային պարտէզներուն մէջ նուագ կ'ասուի, Ֆրանսայի մայրաքաղաքը, որ դեռ նոր բաժանուն օրէնքը քաւարկեց, ոչնամ է հանգամանքներուն օրը խաղերէ պանել։ Բաղարքին ասարիներուն բան մը եղած պիտի ելլայ, երբ Ֆրանսայի մէջ կիրակի իրարու օրը պտուելի, սրճարանները, ճաշարանները, մեյարանները, թատրոնները, երաժշտարանները փակուին, թերթերը լիներատրակուին։ Բարեբաղդաբար մի պարագան Գրիսօել պիտի խուժան լինեց կիրակին հանգիստ։ Ամենայն դեպքերու, ամբողջ դրութիւնը կը ստանայ դեռ մի քանի ամիս։ Գրոյցներ կան թէ Սենատը մինչեւ ո՞ր ասիկան որուն ազատանները կարծիքը կը նեղիացնէ։

ՁԻԼԻԻ ԵՐԿՐՍԾՈՒԹԻՒՆ

Փլատակներու վերցուիլը.— Հաղորդակցութիւնները.— Օգնութիւնները.— Զանազան լուրեր։

Վալբարեզոյի հեռագիրները ապացուցանեն չինել ասուս ընտանիքներ պատրաստելու համար։ Կը հաստատի թէ ուսանելիքները, ծանուցուած առաջնորդով, մեկ ամսուան բաւական պիտի ելլան։ Ջուրի ճամբաները ուրուած ելլալով, խմելու ջուրի հոսանքներ կայ։ Մեռելներու թաղումը եւ վիրաւորներու դարմանումը դժուար է, վասն զի ամէն օր փլատակները վերանին։ Գնաղոտան մեկ լայն ելլալ եւ կրկին մեռելներ։ Բաղաքին մեկ լայն ելլալ եւ կրկին մեռելներ։ Կը լսուցուի որ երկու չարաթեն կարելի պիտի ելլայ մեկ քանի փոքրանոցներու մէջ անցուցուելը վերատեսակներ։

—Լենսաքէնի եւ հեռագրին թէ հարիւրաւոր գիտենք ասանց թաղուելու կը մնան։ Մինչեւ հիմա երկու հարիւր դիակ միայն գտնելի եղած է թաղելի։ Լենսաքէն չղեկուցաց գիտցուր ը լրագրին գրածնան։ Բոլոր հեռագիրները, հանանգանելը, անկիւնները եւ վարչական գերատեսները փլած են։

—Սանթիագոյի ու Վալբարեզոյի միջեւ հեռաձայնով հաղորդակցը թելերը վերահաստատուեցան, սակայն հեռագրական թելերը դեռ նորոգուած չեն։ Երկաթուղիները տակաւին չեն գործեր։ Թշնամութիւնը ձիաւորներու մը ղրկեր է կատարելի։ Բաղաքներ չեն վնասեր եւ մեծաձեւութիւնը դեռ ասիան ազատ։ Տեղական իշխանութիւնները կերակուր եւ բանան փ զրկեր են մէջ։ Գոյութիւն ունեցած գեղատեսակներ Վալբարեզոյ եւ Սանթիագոյ զրկուած են, սակայն մինչեւ նոյն քաղաքներ չեն կիսար ժամանակ։ Միայն էլ-Մէլուուրիոյ լրագիրը օրական հրատարակութիւն մը կ'ունի։ Հարիւր մէկեան ասարի վրայ մը կը պահանջուի Վալբարեզոյի վերաշինութեան համար։ Մեռելներուն մէջ Անգլիոյի ու Գերմանացի չկայ։ Փլած են նաեւ անգլիական, գերմանական ու ամերիկեան հիւանդանոցները։ Ֆրանսական մոյրատանները ամբողջ եւաւլն։

—Սան-Ֆրանսիսքոյի մէջ կազմուած նպաստաբերեալ յանձնաժողովը ասաց հարիւր տարի չէր մը գլխած է Զիլիի նոր խաղաղութեան երկրորդ տարեդարձին։ Ամերիկան ոստիներ ալ լսուեցան։ Ամերիկան ոստիներ ալ լսուեցան։ Ամերիկան ոստիներ ալ լսուեցան

տենար եւ պատանին Մեծ Նաւին եւ նաւավարային միկնս, ուր ճշմարտու. և խրատ վիճակի մէջ քալելին դուրս հանելին։ Բնաւորիր տղան մեռաւ վայրկենապես։

ԱՆՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԸՆԿԵՐ ՄԸ.— Տա. Նօթ վանական Ագուսէֆ Գամիւսեան ծանրիներու ապարանքին կառապանը էմին ազա, թեմատեր մարդ մըն էր, եւ իր հաւատած դատը մոռ մոռ կը ձգէր Օսմ. Գանցային Գալաղ ճիզը։ Ամսոյս Գանցային մէջ ունէր 63 տարի, որուն չեզ ջուլը կը պակեր։ Էնկն ազատ ձեւ ձիպարան մը ալ կար Մուսթաֆա, որ կ'ապրեր այս դրամները ձեռք ձգել։ Ամէն օր Գալաղ իլած ելլալով, կ'ուզէ անգամ մը փորձել թէ Գանցան երթալով երբ էմին ազատի դրամը ուզէր ի՞նչ պիտի ընէին։ Ուստի էր դեմ մոռ ճիւղին մեր բանալի ճուլին պատուաստ Լեան լեթ ի. ըսելով թէ տեսնէ էմին է. Գանցան 63 տարի ձգած է. բայց տարիքը եւ ինչպէս կարտնցած է. հիմա դատը կարելի՞ է որ առան։ Պայսանան կը պատասխանէ որ երբ թաղին վաւերաշեալ իլմանարար մը բերէ թէ էրօք ինչ նոյն էմինն է եւ չեզի տարարին ու ինչպէս կարտնցած է, այն առան կարելի է։ Մուսթաֆա կ'ուզեր թայ առան. եւ գիտերը երբ էմին խոր քունի մէջ կը թաղուի, ինչ տարիքերը բերելով Գանցան դրամին մասին։ Ուստի էմին ազատելի հրամանը կ'առնէ, որովհետեւ իր երկիրը պիտի մեկնէր ալ։ Էմին ազատ երբեւ երբեք ժամ եաց երբ գրամը կը խառնուցէր, տեսաւ որ տարարին ու ինչպէս չեն։ Հանգստաց եւ տանիրանալու Գալաղ ինքաս եւ Գանցան գնաց դրամը հարցնելու։ Գառապանուցաւ թէ առաւն դրամը գտնուած էր ուրեմն եւ բայաստանին գանձերին գրամպիտները։ Էմին ազատ՝ ուրեմ վճառեցաւ, տեսաւ փ՝ աշառաւ եւ վերջապես գանելով Մուսթաֆա, լանձնեց սատիանութեան։ Մուսթաֆայի վրան կայ միայն 7 օսմ. եւ 2 անգլ. ոսկի։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՈՒՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրոն, ամբողջովին վճարուած։
Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուրոնի չափ։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՇՏՕՆԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկիդրամ ելլալու են։ Օթոյու դրամներ վար վճարում չընդունուիր։

Վինքր Պանք-Ֆէրայն տալոր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 տոքիրէ վար գումարներու համար, իսկ տնէ ուրիշ գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Մասնաւոր կրնայ տարիներ տոկոս իլլանել գիտ տարեկան ազգային լրագրներու մէջը ցուցու 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 տոլէրէ վար գումարները կրնան եւ առնուիլ գլուխաչէս ու կամքու ելլալէ ազդարարութենէ մը յետոյ, եւ տեսակ դիրքով։

3	օր	100- 150	տոկոս գումարի համար
6	»	151- 200	» » »
10	»	201- 500	» » »
15	»	501-1000	» » »
30	»	1001 և անդէ վեր	» » »

Վինքր Պանք-Ֆէրայն իրեն կը վերապահի պահելու դրամ ունեցողներուն հաշիւը ցարդարել, ուզուած ատեն վճարելով տարարին պարունակած գումարը։

Վինքր Պանք-Ֆէրայն թեմոյդանան դեւմարդ պարտանեալ տեսրալ ալ կը լանձնէ տնէրիսներ տեսնելով, թոյլ տալ պարգարելի, նշանակուած թեմամեալ (վէրի դամ վարի) մէջ իրաւունք ունի գրամ գրելու։

Եգնայողական Սնուցեալ զան. Վինքր Պանք-Ֆէրայն կը գրագի նաեւ տարատարան ուրիշ գործառութիւններով։

Եկեղեցական Քրոնիկ

Վերափոխման Ս. Առաքելոցն ամենի տաճար, Ս. Գասպարեան երեկ տաւուտ Ս. Գասպարեանց մասուց Մայր և դիկեղեցու մէջ։ Եկեղեցին լեցուած էր երեսնա բազմութիւնով մը եւ դպիրներ պատարագի արարողութիւնը կատարելին մեր Գրիգոր Նարեկացիի մեղեդիներուն։ Ն. Սրբազնութիւնը Ճաշոց գիրքին վերջ քարոզ մը խօսեցաւ, բնական առնելով Տիրամօր օրհնութենէ «Սուրբ Աստուած մեծագործ՝ հզօր եւ սուրբ է անուն նորա» հատուածը։ բացատրելով թէ Մարիամ եղ զգար իրեն եղած մեծ շնորհներ, զորս ի լիութեան են Աստուծմէ ստացեալ։ Այդ շնորհներէն մէկն ալ էր Բիւրեղի իրեն մը վերանալ հարկ ունենալ։ Ինչպէս գ'ասուածին ամբարին ուրեմ, ինչպէս գ'ասուածին մեր եկեղեցիին պատարագը։ որուն համաձայն բովանդակ քրիստոնեայ եկեղեցին կը քարոզէ Տիրամօր փառքը, ինչպէս նաեւ ասաքնանրան խրատներ տալով։ Ցաւոտ պատասխանի, Ս. Գասպարեան թափօրով ասաքնարարեցաւ Խարիզարան օրուն դրան առաջեւ թանելով Հայ ազգին դարերի ի վեր կաղանդեան փառատան Գանան հավատքին ներքեւ վարեալ շնորհներ, ներկայ մարդիանքներ բաւ Վ։ Ս. Սանդիանին կարարեալ դարանները։ Ցնծալ քանանան ալ պարգան լմացնելով Գասպարեանցի, կը խնդրէ զինքը լարար տեղ մը դրնել քանանալագծելու համար։

—Վաղուն Տ. Խրեւ քանանան՝ որ անցեալ էկեղեցին կը պարարարեր, ոչ. եկեղեցին հարարարեր թիւնը դարդեցուցեր է զինքը պիտանի տեղ մը տարատանութիւնը պատրաստ բանելով։ Ցնծալ քանանան ալ պարգան լմացնելով Գասպարեանցի, կը խնդրէ զինքը լարար տեղ մը դրնել քանանալագծելու համար։

—Վաղուն Տ Խրեւ քան. որ ասիէ ասաղ էարդալ հրատարակուած էր Կիր. Կիր. Ժ-ոգին կոչէ. ալ անգամ դիր մը ազդելով Գասպարեանցն, իւ նիւթեան անձնութիւնը եւ հրան ասաղանքը մեր բերելով, էր խնդրէ որ նոյն ժ չնորհեալ իրեն եւ արտանի դերեկին քանանալագծելու։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՌՈՒԿՆԵՐԸ

Ս. Գասպարեանց մայրաքաղաքին բաւական Թաղ. Խարիզարեանցն հետեւելով շրջարարական ուղղեալ ցնցիրեն մասնակցեր, չընդարանան մը դեր ստանալ Ցանցոյ Պատրարքարանն ալ ուղղած է իր Թաղ. Խարիզարեանց, ինչպէս դրած էին ասէր ասաղնեքին լուսարիս բաժին մէջ։—

«Ազգասիրական դասնոց Բարձ. նախարարք՝ Ներքին գործոց նախարարութեան եւ Պատգամն Խարիզարեանց անդնդարութեան վրայ, որ ընդունուած է նախարարաց ժողովէն, պաշտօնապէս մը կը լսենք թէ օրգան որ բան Շերիթի օրէնքաց, ընկերային մասնակ մը երբ Իսլամաց Թաղին մէջ եւ ասանց բնակարանին առնէս գանուի, Իսլամ կը համարուի, իսկ եթէ ոչ-Իսլամաց Թաղին մէջ եւ ասանց ազգանունին ասէս գանուի, Իսլամ չի համարուիր, եւ այս սկզբամբ ասի ընկերային մասնակներ, որոնց վրայ գանգատիլ նշան մը չգտնուելով հանդերձ, ոչ իսլամական ազգանունները եւ անունները եւ ձգուած գնալուն ասան եւ կամ ազգանունին անուններեր ցոյց ալ ասուղ անգամ մը պիտի պատրաստուի եւ նիրիալ կնգեն եւ ասարգրեն, եւ այս սեղեկագրին մէջ անոր ներքեւեալ ասրիքը եւ թէ ո՛ր սնաբն վերարերեալ եւ ի՞նչ անուն կրելիքը եւ ո՛ր հասարակութեան լանձնել հարկ ըլլալը ընդունելի և քաղաքի հարկ եղած սեղը լանձնուի ընդունելիք։ Եւ սակայն եթէ ընդունելի մասին այս գնուս թիւնը տեղի ունենալու համար մասնաւոր դատարան, իրաքանչիւրը մեկ տարեան ընթացքով։

Թաղական ազգերոթիկ եւ ցերեկեալ ալանիրարանու ընդունելութեան պայմանները են։

1. Նախապատրաստական դասարանի մէջ ընդունուելիք ալանիրաց պէտք է որ ելլայ 10—11 տարեկան ուշիմ եւ առողջ, եւ կարենայ հանրին վարժ գրագրել, ըստ թանելի կերպով գրել, քերականական «Մասանք բանի» գրքոյկ, ուղղագրել առանց խոշոր սխալներու եւ թա տարանկ։ Շարս գրագրութիւնները վարժ կերպով գրասարել։

2. Վերին դասարաններէն որ եւ է մեկն մէջ ընդունելի ուղղ ալանիրաց պարտի յատուկ քննութիւն առ վարժարանին տալ վարժարանի ուսուցչական մարմնոյն առջեւ։

3. Վարժարան ընդունուելիք ամէն ալանիրաց պարտի ներկայացնել իր ծննդեան, մկրտութեան եւ պատասարան վկայականները, ինչպէս նաեւ տարեկան ինքնագրեր եւ ցեղ։ Ամենայն եթէ ընդունելի ալանիրաց ասանց ինքնագրեր ընդունելի չլլալ եւ կամ ոչ եւ է պատճառաւ վարժարանէն ուրեմն։

6. Նախապատրաստական Ա. եւ Բ. դասարաններու ալանիրաց ալանիրաներեր իրենց տարեկան պատարի վճարել 6 օսմ. ոսկի, իսկ Գ. Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու ալանիրաներեր 7 օսմ. ոսկի։ Այս գումարները կը պարունակեն մի միայն ուսման եւ ցերեկեալ ճաշի ծախքերը։

7. Այն ալանիրաները, որոնք ուզեն ուսանիլ կամաւոր ուսուցիչներեն (դաս նակ, ֆուրեան) մէկը, պարտին ասոր համար վճարել արտեան 3 օսմ. ոսկի, որ կը պարունակէ ուսուցչի եւ դասնակի ծախքը։

8. Ամէն նարեկ ալանիրաց վարժարանս մասն պահուն պարտի Տեսչութեան ներկայացնել իր մասը եւ ասարեցչակի ընդունելութիւնը, հակառակ պարագային չընդունուիր։ Իսկ որդեն վարժարանին մէջ դասնուցիչներեն անանց, որ մինչեւ լրանալիքայ տարի. 15 տեղեակ թաղաւ իրենց ասարեցչակները, եւ կը ճանաչուին։

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել ի Գալաթ, Ազգային Պատրիարքարան կամ ի Կարին վարժարանիս Տեսչութեան։

5—10 ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ա. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Գարզ Օրացոյց 1907 տարւոյ
Գին 1 դահեկան

Ցառաջիկայ 1907 տարւոյ Հիւանդանոցիս Գարզ Օրացոյցն հրատարակ ելած է խնամքով եւ մաքուր տպագրութեամբ որ ուրիշ ասրիներու պէս եկեղեցական արարողութեանց եւ ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն տեղեկութիւններ պարունակելէ զատ եկեղեցական պաշտամանց ընդհանուր կենդրոն լուսանկարներ եւ հանրագիտարանային համար, մինչ ամենեցուն ձեռնկայելու ժամ։ Վաճառքը։

*** Մայր եկեղեցու Թաղ. Խորհուրդը շարաթ գիշեր եւ թէ երեկ ցարեկ տեղան մը ասաւ է պարհ. Ս. Գասպարեանցին։

*** Ս. Գասպարեան այս իրիկուն Պատրիարքարան կ'ելլէ եւ վաղը կը պատարագէ լասիպոլս կանոնց համար։ Ներկայ պիտի գտնուին նաեւ ասաւանայ Տէրէն Կամարանն եւ իր ազգական։

*** Ս. Պատրիարքը երեկ Գասմարբան չորս թաղերու ազգասարեանցին 1 օսմ. ոսկի նուիրեց։ Ա. տարեկան բարեգործ մ Ազգասարեանցի նուիրեց մեկ ալ խարտ եւ 60 օրան հոգ ազգասաց բաժնեալ։

*** Մայր եկեղեցու Թաղ. Խորհուրդն կեղծ ասէր օր բարեկանալի օրհնեալ խաղաղ զանձնցու կենդ. բանաց պանուզ բանասարեալներուն, Տ. Եղիա քահանայի ձեռքով։

—Կարարի Տ. Երեւոյ քահանան՝ որ անցեալ էկեղեցին կը պարարարեր, ոչ. եկեղեցին հարարարեր թիւնը դարդեցուցեր է զինքը պիտանի տեղ մը ասաւ թիւնը պատրաստ բանելով։ Ցնծալ քահանան այս պարգան լմացնելով Գասպարեանցի, կը խնդրէ զինքը լարար տեղ մը դրնել քահանալագծելու համար։

—Վաղուն Տ Խրեւ քան. որ ասիէ ասաղ էարդալ հրատարակուած էր Կիր. Կիր. Ժ-ոգին կոչէ. այս անգամ դիր մը ազդելով Գասպարեանցն, իւ նիւթեան անձնութիւնը եւ հրան ասաղանքը մեր բերելով, էր խնդրէ որ նոյն ժ չնորհեալ իրեն եւ արտանի դերեկին քահանալագծելու։

ԱՍՍՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՈՅԹ

ԲԱՐԻԶ 26 Օգոստոս.— Ֆրանսայի ներքին գործոց նախարար Պ. Բէլմանոս, որ Բարլոգատ կը գտնուի, ասէր մէնեալ լուն Գեղերի պիտի ելլէի անպայման կերպով, առանց քաղաքական նպատակի։

ՀՌՈՄ.— Վատիկանի եկեղեցական գործերու ժողովը հնգ կարդինալներէ յանձն. ժողով մը կազ եր՝ Սպանիոյ եւ Վատիկանի միջեւ եղած վէճը քն ելլա, որ նոր եպիսկոպ մը կը տանի։

ԲԱՐԻԶ.— Ո ամենիրէն կը հաստատէին Զիլիի կառավարութիւնը կ'ուսումնասիրէ արտաքին փոխառութիւն մը ընելու նպատակը, Վալպարէզի ու Սանթիագոյի երկրագործներուն օգնելու համար։ Ա. Երկու գ-զանգերու ն լրատեղերը վաղը նորէն հրատարակելի պիտի ելլան։

—Վալպարէզի պաշտօնական հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ներկայիս մեռելներ կան թէ ներս։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԿ.— Կը նանչցուի թէ Ռուսիոյ նախարարապետ Պ. Սթոլիպին հրաժարեր է, ասիայ էնալը վերադարձնելու համար։

—Կը հերքուի այն լուրը թէ ասաւ ասաւ ռուբլիէ 500 միլիոն ֆ ի փոխառութիւն մը ինդած ելլայ Պ. Ռոյթ. լրերեն։

ԲԱՐԻԶ. Ֆրանսէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Ֆաթիր որ հիւանդ էր ոկած է ողջոյնին։

ՄԱՏՐԻՏ.— Ա.ֆ նս ժ.Դ. Թագաւորը հաստատուցաւ նախարարական Լորէզ Տամիկէզ քաղաքական թեան կրօնական ազատ նոր մը անհատանալ է։

ՊԷՐԼԻՆ — Կը հասկանի այլ լուրը թէ Վիլհելմ Բ. պիտի ասեալցի Վիթ կոմսին հետ։

ԲԱՐԻԶ.— Ոմանք կը հեռագրեն թէ Ֆէսլայի մէջ կատաղութիւնը կատաղած է եւ թէ կառավարութիւնը կը լսուի ցնչ ասանել բարեկարգութիւնը վերանալ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սթանլէն կը հեռագրեն թէ երիտասարդ ինքնասիրի զգացումը են հարուցեր Կալիֆի մէջ (Ա տարի.)

ՖԻՈՒՄԷ.— Մրկրդ-ոգանի անգլիական եւ ասաւանարանի Ֆիւմէ ժամանեց։

—Թագիրէն կը հեռագրեն թէ Ճարանի գնաւոր ուրիշը վերջնականապէս հարիւր միլիոն բանալի ասանանը Ռուսիոյ կողմէ Ճ-ոյի ելլելիք հասանելիք պատասխանական ջերմերու ծախքին համար։ Կը գտնուի թէ Ռուսիա պիտի ընդունի այդ գումարը։

ՎԻԼԿՈՒԱՏ.—Պաշտօնական ազբիւրէ կը ծանուցուի թէ 1905ի նվիրատուներ եղան ասաւ վեհակ մը ցոյց կան ասալ Սերգիոյ ելնուական հասարակութեան համար։ Հասարակ լանելով մասն է 4,779,860 ֆ.։ 1906ի ասաւելանին հասարակութիւնը հասանելու կը պատրաստէ՝ նպատակ որ կերպով։

ՀՌՈՄ.—Կ'ըսուի թէ Վատիկան հասանած է Թավրեզի մարդիրին անուանման իրենց ազգական դեսպան վարելու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսական ռազմանաւերու գունդարման նախնական լանձնաժողովը, որեկ գունդարանալ որոնց իսկոյն մասնակի գունդարանի կոտրել ասալ եւ ցաղաքներն քնկոնդանութեան մասին օգտակար միջոցներ ձեռք առնելու համար ոգեաց պիտի հաղորդեն ներկայացնելու գունդարանը ապահովելու համար։ Ստիպա կոպտանքու ամրոցներու գունդարանը դեռ տեղի ունենալու։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սիամեն կը հեռագրեն թէ երիտասարդ ինքնասիրի զգացումը են հարուցեր Կալիֆի մէջ (Ա տարի.)

ՖԻՈՒՄԷ.— Մրկրդ-ոգանի անգլիական եւ ասաւանարանի Ֆիւմէ ժամանեց։

—Թագիրէն կը հեռագրեն թէ Ճարանի գնաւոր ուրիշը վերջնականապէս հարիւր միլիոն բանալի ասանանը Ռուսիոյ կողմէ Ճ-ոյի ելլելիք հասանելիք պատասխանական ջերմերու ծախքին համար։ Կը գտնուի թէ Ռուսիա պիտի ընդունի այդ գումարը։

ՎԻԼԿՈՒԱՏ.—Պաշտօնական ազբիւրէ կը ծանուցուի թէ 1905ի նվիրատուներ եղան ասաւ վեհակ մը ցոյց կան ասալ Սերգիոյ ելնուական հասարակութեան համար։ Հասարակ լանելով մասն է 4,779,860 ֆ.։ 1906ի ասաւելանին հասարակութիւնը հասանելու կը պատրաստէ՝ նպատակ որ կերպով։

ՀՌՈՄ.—Կ'ըսուի թէ Վատիկան հասանած է Թավրեզի մարդիրին անուանման իրենց ազգական դեսպան վարելու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսական ռազմանաւերու գունդարման նախնական լանձնաժողովը, որեկ գունդարանալ որոնց իսկոյն մասնակի գունդարանի կոտրել ասալ եւ ցաղաքներն քնկոնդանութեան մասին օգտակար միջոցներ ձեռք առնելու համար ոգեաց պիտի հաղորդեն ներկայացնելու գունդարանը ապահովելու համար։ Ստիպա կոպտանքու ամրոցներու գունդարանը դեռ տեղի ունենալու։

ՆԻԻ-ԵՈՐՔ.—Մէքսիքոյ չորանուց Հավանա ուղարկուցաւ Ռէյմէնդիէն 15,000 հրացաններով, մեծաքանակ ապամարքներով եւն.՝ Բուլպալի հրատարակութեան համար։ Նոր տիւանք մը պիտի կատարուի տեղ. 30ին։ Կարուիլնը անպատ կը նկատուի։

ԲՈՍՏԱՄ.—Գերմանիոյ կայսեր Թուռան մկրտութեան ատեն Վիլհելմ Բ. ներում չնորհեց Բրուսիոյ քաղաքային դատարաններու մեղմ դատապարտուածներուն։

ՄԱՐԻԵՆԳԱՏ.— Անգլիոյ պատերազմական նախարարը Դերմանիա պիտի երթայ՝ Վիլհելմ կայսեր հրաւիրելով ներկայ գանուելու Գերմանիոյ առաջնորդներուն։

ԼՈՆՏՈՆ.— Սէր-Լուլէն, Սէնէկալի վրայ, կը հեռագրեն թէ մեծ ապստամբութիւն պատահեր են Սէնեգալի ներսերը։ Բոլոր քաղաքը բոլորովին հրդեհած է. բազմաթիւ բնիկներ մեռած են։ Կարուանները քան միլիոն ֆր. կը հաշուուին։

ԶԱՒԱՏԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԿԱՆԱՊԻՆ 13 Օգոստոս

Օսմ. Քանսոլիտէ Մէսց. Օ.Ո.		105 18½
Ամենէն բարձր գին	»	105 20½
Ամենէն վար գին	»	105 17½
Բուսմէլիի Երկաթուղի Գոց Ֆր.		144 87
Ամենէն բարձր գին	»	145 —
Ամենէն վար գին	»	144 87

ԹԱՆՈՒՄ 14 Օգոստոս

Օսմ. Քանսոլիտէ Մէսց Օ.Ո.		105 27
Բուսմէլիի Երկաթուղի Ֆր.		145 12
Շէրքէթի Խայրիէ		39 —
Դարաստաս		153 50
Ռէյմի		19 —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցանական Պանքա		430 —
Տերքոս		297 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 40
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		9 05
» ժուրնանս		4 15
» պարտաթուղթ Ռ.Կ.		488 —
Թարաֆ Կ. Պոլսոյ		457 —
Թրանսվալ		58 75
Գրչեան Նանսէ Էմէրիէն Ա		332 —
» » » Բ		267 50
Լամբրիսա		58 25
Անատ. երկթ. բաժնեթուղթ		18 05
» » պարտաթուղթ.		523 —

ՓՈՏԵԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լանտան 3 ամիս	ԼԻ.	— —
» » » չեք	»	109 22½
Բարիզ » »	Ֆր.	22 97½
» » » չեք	»	— —
Գերլին անատաս չեք	մարք	18 69
Եենա չեք	Ֆր.	21 91

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	ԼԻ.	87 10
Անգլիական ոսկի	»	109 32
Բոլ Եմբէրիալ	»	90 30
Ֆրիմիք	»	50 —
Մէհիտիէ արծաթ	»	107 14
Մէճիտիէ	»	100 20
Բուսալի Քէլիքդրամ	Օ. Ռ.	8 69

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 26 Օգոստոս

Անգլիական Քանսոլիտէ		87 68
Մէճիտիէ Օսմ. պարտք	բաց.	96 75
	գոց.	96 75
Օսմանեան Պանքա		15 75
Ռուսական 1888–1889		72 25
Հելլենական 5 %		53 25
» Մոնոբոլ		53 75
Պուլկարական 1892 Ռ.Կ.		100 —
Լիմիթիտ Լունիֆիէ		104 75
Հարաւային %		90 25
Թրանսվալ		— —
Ջերիքրա		1 71
Փոխանակագիր		25 35

ԲԱՐԻԶ, 26 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97 75
Մէճ. Օս. պարտք.	բաց. Ղ.	97 20
	գոց. »	97 17
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	646 —
Օսմանիէ	»	— —
Բուսմէլի Երկաթուղի	»	146 50
Օսմ. Մարքասան	»	436 —
Օսմ. Ռէյմի	»	436 —
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	510 —
Բանէի Լիմանէ	»	1177 —
Իտալական Ռանթ	»	102 40
Սպանիական արտաքին	» « »	96 57
Աւստրիական	» »	99 75
Թրանսվալ	»	62 —
Ռուսական 3 % 1891	»	59 50
Չէք Լանտանի վրայ	»	25 180
Գալիա Բարատարն	»	650 —

ՎԻԵՆՆԱ, 26 Օգոստոս

Փոխան. Լանտանի վրայ	Ֆր.	240 50
Բուսմէլի երկաթուղի	»	161 70
Օսմ. Ռէյմի	»	403 —

ՊԵՐԼԻՆ, 26 Օգոստոս

Մէճիտիէ պարտաթուղթ	Ֆր.	95 25
Բուսմէլի երկաթուղի	»	146 30
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103 70
Փոխ. Լանտանի վրայ 3 ամս.	»	20 270

ՊՐԻՍԷԼ, 26 Օգոստոս

Օսմ. մէճիտիէ պարտք		97 18
Բուսմէլի երկաթուղի		143 —

ՏԱՐԵՐՔ ԲՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ

Երկրորդ տպագրութիւն գին 10 դրշ.

Բոլորովին ընդարձակուած ու հարստացուած նոր յաւելումներով ու բարելաւումներով, նոր պատկերներով ու բացատրութիւններով հնդկական բրոֆ. Ա. Պէղճեան (Ալիքսա) ի նկատ առնելով անցեալ տասնեակ տարիներու բնագիտական բարելաւումները, անհրաժեշտ նկատած է թէ մեր դասագրքերն եւս պէտք է համապատասխանեն ժամանակին եւ մեր դպրոցական պէտքերուն պահանջին։ Ա ոնորատնդրմութիւնները ու մրցագործի մեր ազգ. վարժարանց մէջ «Տարրական դասընթացքներ» ի մէջ ընծայել այս երկրորդ տպագրութիւնը, հիմնական այնպիսի բարելաւումներով որ ելլայ հասարակ տրրագրութենէ բոլորովին տարբեր գրքի մը, իսկապէս նոր գրութիւն մը։ Կարեւոր լուսաբանումներ եղած են մանաւանդ երկրաբանական բաժնի մէջ, որ ուշագրաւ կը հանդիսանայ վերջին տարիներս։ Նախապէս 280 էջ, իսկ այժմ 360։ Գասկերներու ու լուսանկարներ գծագրութիւններու բարելաւեալ թիւն ալ 115էն 164ի բարձրացած։ Կը տեսնենք լուսալ թէ ընդունելութեան մասին այդ բաղդին պիտի արժանանայ լայն ճանաչում այս երկրորդ տպագրութիւնն եւս։

Դիմել ի Կ. Պոլիս Պալալ Հասուլ Վեր. Ե. Դ. Գրիգորեան եւ Մարգարեան գրատուներ ու նաեւ բոլոր գրավաճառ նեռներն։ Արտաքսակ հանդիսանալի, ուստեղծագրերուն գինը ներկայացնելի ընդունելու մասնաւոր դիրքորդութիւնով։ Նշանակելիքներ գինը 10 դրշ. մէջն։ 1—12

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ի բնաւորդ պարտ ունի ծանուցանել լուս Բուսմէլի երկաթուղեաց պարտաթուղթերու տերերուն թէ 1881 դեկտ. 8|20ի կայս. հրամանագրին ն. եւ ժդ. յօդուածներու, ինչպէս նաեւ 1903 տարի 1|14ի լարտեկիս հրամանագրին ժԲ. յօդուածը գործադրելով, 1876 հանգ. 1ի 40րդ վիճակագրութենէն պարգեւ չատ հած հեռանալ թիւերը, որոնք գանձուելու համար չեն ներկայացուած, ելլելու պիտի հանուին 1906 հանգ. 1ին։ Այդ թիւերն են՝ 33¹,479. 700,235, 900,958 1,131,734, 1,168,296, 1,668,652, 1,868,453։

Կ. Պոլիս օգոստ. 1906 7-9

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Բերա Սեքի-Փողոց թիւ 1

Ուսումնարանին ԺԸ. տարեշրջանը պիտի սկսի սաղլիկայ տարի. 4|17ին, երկուշաբթի օրը։

Ուսումնարանին նպատակն ու ծրագիրը ըստ բաւականի ծանօթ է պատուական ազգ-ությանց։

Խնամակալութեան փոքրիկ ու կանգնի է, բնաբերեալ պաշտօնէից եւ ուսուցիչներու խմբի մը ձեռքը, իրեն լանձնուած մանկաւոյն ու երիտասարդութեան խնամքով լաւագոյնարարութիւն մը տալ եւ հիմնական ու գործնական ուսմունք ուսանելով տանց ժամանակի կարգութիւնը դարձ գալնել։

Ուսումնարանին վարչութիւնը և հսկողութիւնը լանձնուած է Դեր. Թումայեան Մ.Վ.ին և Մաս. Թոփճեան Անան էֆ.ին։

Ուսուցչական խումբը կը կազմեն՝

Թումայեան Մ. Վ. Կրօնագիտութիւն,

Թոփճեան էֆ. Գրականութիւն լեզու եւ թարգմանութիւն,

Դեր. Սիրունեան վրդ. Հայերէն լեզու եւ գրականութիւն,

Դեր. Գասպարեան վրդ. Կրօնագիտութիւն եւ Հայերէն,

Սելեկեան պէյ Տաքիերէն լեզու եւ Օսմ. գրականութիւն,

Կուրտիկեան Սա. էֆ. Տաքիերէն լեզու եւ Գրագիտութիւն,

Գասմանեան Ցազ. էֆ. Տաքի. լեզու եւ ուսուցչի խանարգարան կարգի,

Մ. Բրսոր Զաքարեան գրաբար թիւնք, Բնագիտութիւն եւ Տարրական ծանութիւն,

Մ. Բրսոր Ֆրանսերէն լեզու եւ գրաբարութիւն, Փիլիսոփայութիւն,

Երեք Ֆրէր Մարիստ Ֆրանսերէն լեզու, Գրականութիւն, Աշխարհագրութիւն, Զաքարեան գրաբարութիւն։ Հայաստանագիտութիւն, Բնագրան գրաբարութիւն, Բնագրաբարութիւն, Երկրաչափական գծագրութիւն եւ գեղագրութիւն եւն.

Մ. Կիւրէղի Անգլերէն լեզու։

Մ. Ելսներ Գերմաներէն լեզու։

Վասիլեան Ցազ. էֆ. Գծագրութիւն եւ Գեղագրութիւն,

Մ. Կրամիկա Զանեան երաժշտութիւն։

Նախապատրաստական ընթացքին ուսուցման լեզուն Հայերէն եւ Ֆրանսերէն է մասերն է։ Իսկ բուն Ուսումնարանին վերջնական ուսման լեզուն Ֆրանսերէն է։

Աւելորդ է լրատեղ լիլատակել թէ ալեկոծ ամէն հիւղի, մանաւանդ Գալատասարեն լեզուի եւ գիտութեանց մէջ զարգացած լուսաբերութիւն ի՛նչնն, մինչեւ ալ գամ կորոյ ի՛ելան Ֆրանսայ եւ ուրիշ երկիրներու բարձրագոյն վարժարաններու եւ համալսարաններու ընթացքին լրջագոյն թեամբ հետեւելու եւ բարձր վկայականներ ստանալու։

Ի գիտութիւն պատասխան ազգայնոց, ուրախութեամբ կը հրատարակուի սոյն ով Ֆրանսայի դեսպան Պ. Բոնսթանի պատասխանը անցեալ տարւոյ բիրանայի քանանեանցեանց դեսպան կանչելով եւ գրաւոր մրցանց ալեհատութիւնները ելլել անելով նելով մասնաւորապէս լայնաբ որ գանուն նախութիւնը նոյն իսկ փոքր կարգերու ալեկոծաց Ֆրանսերէնի մէջ ջրած լատարդութեան համար։

Այսօր մեր նախկին ալեկոծներեն երկուքը Բարէրէ Բիշկեան վարժարանը, երկուքը Իրատաքութեան, մէկը երկու ալեկոծներ Արատեանց վարժարանը, մէկը Գերմանիոյ Բէլենեց քաղաքի վարձատրութեան Ակադեմիան, ուրիշ մը Ցուրիխ քաղաքի բարձրագոյն Ճանարարանը մեծ լրջութեամբ իրենց բանանունները կը լարունակեն։ ասոնք մէկ երեք տարի կը լարունակեն։ ասոնք մէկ երեք տարի ալ պիտի ուսանին իրենց ընթացքը։

Դիտ քանի մը օր առաջ հասաւ մեզ բաղաքացու, նոյնին ալեկոծներ նէն Օսմանեան երիտասարդ, որ վարժարանի Սիկիստարեան վարժարան ն հասանելու ընթացքը մեծ գովասանքներ լսելեն հանդիսացաւ։ Ինքնին մեզի եւ ուրիշներու մեզի եւ ուրիշներու հանդիսացաւ։ իր կարգին մեզի եւ ուրիշներու մեզի եւ ուրիշներու մեզի եւ ուրիշներու

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ.

Դրամագլուխ 24,000,000 տրախմի

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎԱՃԱՐՈՒԱԾ

ՈԱՃԱՆԹՈՒՂԹԵՐՈՎ

ԵՒ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՎ

Վարչական խորհուրդը կազմուած է սապես.—Պ. Է. Տրեօ՝ պատուական նախագահ, Պ. Ժան Բուսմազոլու՝ նախագահ, Պ. Էրիկ Ֆրանկիասիս՝ դեր-նախագահ, իսկ Պ.Պ. Ժ. Պօրսաք, Սորտանդրոյս, Մածաս, Է. Եմպրիքոս, Ա. Լամպրինու